

الفبای ترکی

کیچیک باله لرغه عملی روش ده او قومق
و یازمق طرزینی اویرانا دورغان، کوز بیله
کورولمک صورتی ایله اشیا حیوانات و نباتات
نوغریسیداکی ایضاعاتنی و کیچیک مکالمه
لرنی بیلدورا دورغان، اصول جدید اوزره
ترتیب قیلنغان، الفبای ترکی کتابیدور.

= طابع و ناشری: بهاء الدین بای موسی بایف. =

۱۳۳۳

اورنبورغده « وقت » مطبعه سی.

ТИПОГРАФІЯ ГАЗ. „ВЛКТЬ“ ВЪ ОРЕНБУРГѢ.

1915.

باشقر دارالمعلمين اتحاد سربري هيب زاره احمد كمال .

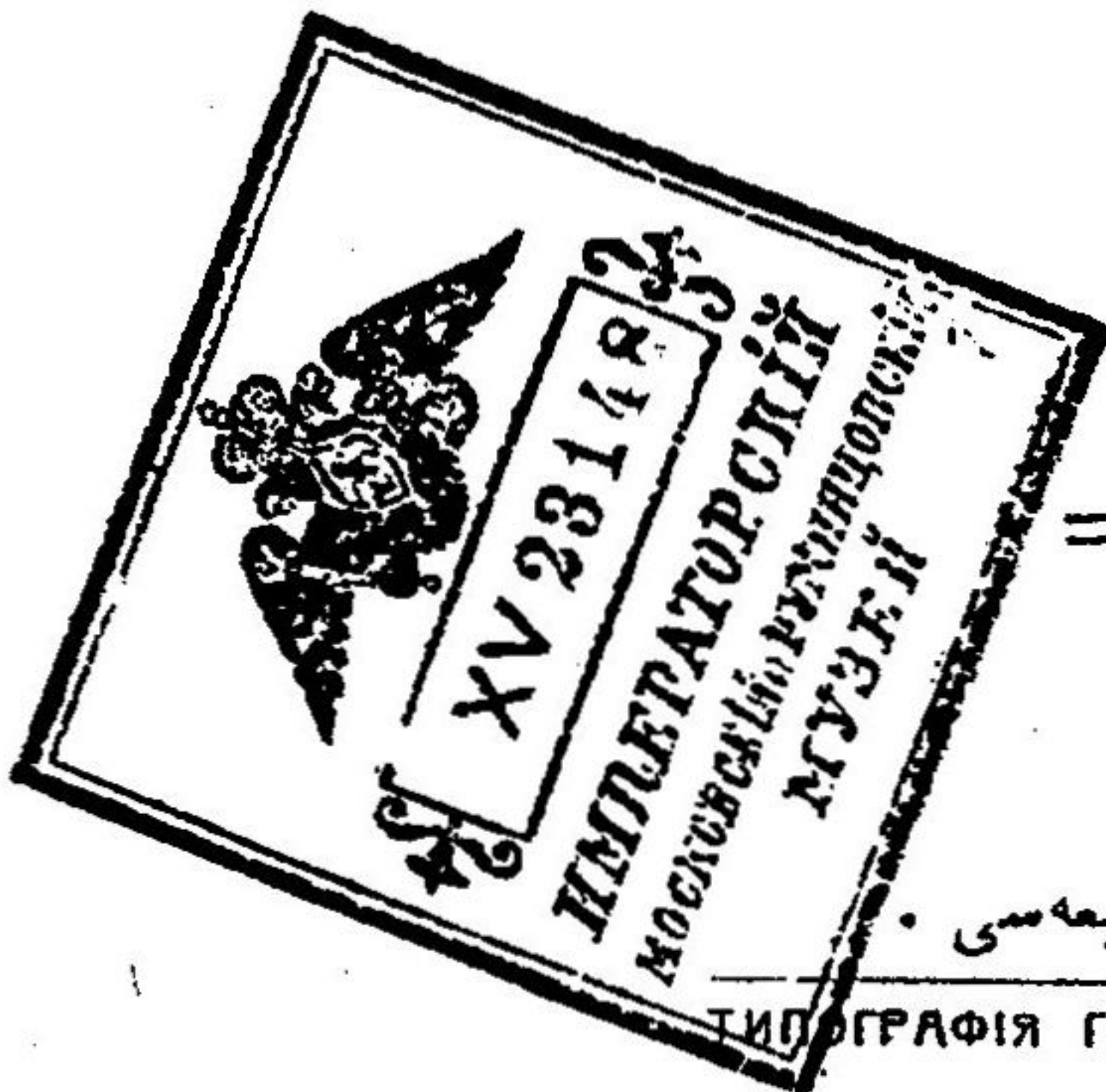
Удгур 207 ⁵

الفباى تركى

كچيك بالالوغه عملى روش ده اوقومق و يازمق طرزىنى اويراتا دورغان، كوز بيله كورولمك صورتى ايله اشيا حيوانات و نباتات توغرىسىداكى ايضاعاتنى و كچيك مكالمه لرنى بيلدورا دورغان، اصول جديك اوزره ترتيب قيلنغان، الفباى تركى كتابيدور .

طابع و ناشرى : بهاء الدين موسى بايف .

۱۳۳۲

اورنبورغه « وقت » مطبعه سى .

ТИПОГРАФІЯ ГАЗ. „ВАКТЪ“ ВЪ ОРЕНБУРГѢ.

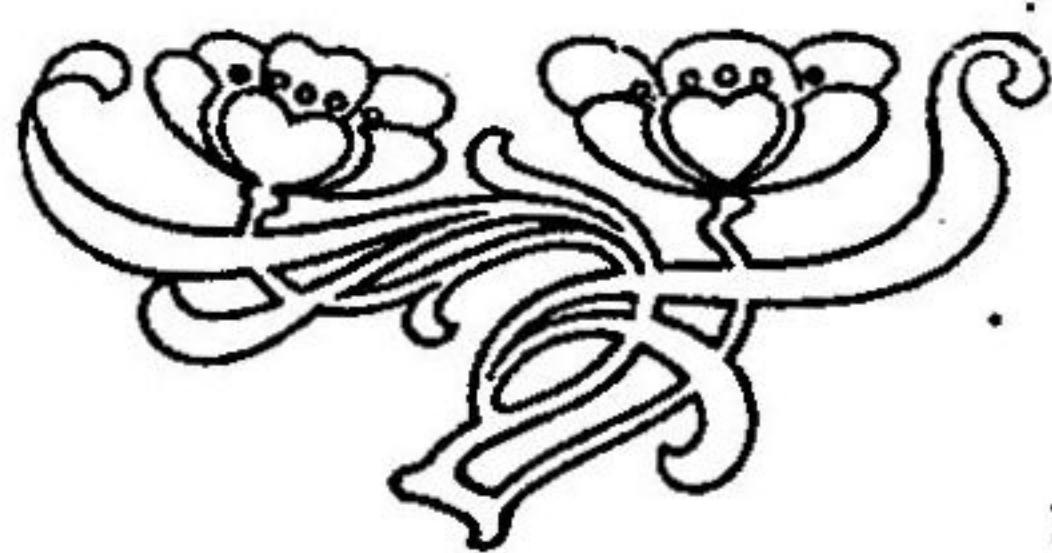
1915.

بر ايکي سوز

ترکستان چني ولايتلري نينک ايکي ياريم ميليون عاجز ترك نفوسي
بو کون لارده هبتلا بولغان بلا و مصيبت لارغه، هيچ شبيهه يوق جهالت
نادان ليق سببي ايله دوچار بولوب دورلر...
بر مملکت ده علم و معرفت بولماسه، البته اول مملکت جهالت ظلمتي
آستيده خراب بولور و اهاليسي هر تورلوك بلا و مصيبت و بيچاره ليق
و خوار ليق ايچنده قالور... کاشغرده گي حاضر گي مکتبلر ترك بله لري-
نينک استعداد لرنده اور ناشقان قابليت ني آچماق بويان تورسون بلکه اني
محو ايتماکغه باعث بر درجه سفليه ده دور...

بو معنی ني ملاحظه ايلاب بيچاره ترك و مسلمان بله لري نينک قابليت
ذکوت لري ني آچماق قه مدار اولمق اوچون طرف عاجزانه دن برنجي دفعه
اوشبو الفباي ترکی کتابي تحرير و ترتيب اولوندي. اميد قیلامنکه موندین
سونکره بولغان نسل لریمز، موندین تولا مکمل اثرلر و اصول لر یعنی
ترتيب لر وجودغه کيتورورلر. و من الله التوفيق.

کاشغر دارالمعلمین اتحاد مدیری حبيب زاده احمد کمال.

الفبای ترکی

ا ب پ ت ث ج چ
ح ح ذ ر ز ش
س ش ص ض ط ظ
ع غ ف ق ک گ ل م
ن و ه ه لا لا ی

آ ا ب ب ب پ پ پ پ ت ت ت
 ث ث ث ج ج ج ج چ چ چ
 ح ح ح خ خ خ د د ذ ذ ر ر
 ز ز ژ ژ س س س ش ش ش
 ص ص ص ض ض ض ط ط ط
 ظ ظ ظ ع ع ع غ غ غ ف ف ف
 ق ق ق ك ك ك ل ل ل م م
 ن ن ن و و و ه ه ه ه
 ی ی ی ی ی

حروف املا

(آ ی و ه ه)

«حروف املا» ديمك، بر کلمه‌نی قوشمق ده استعمال
 قيلنا دوركان اشارت لوردورکه الر (آ ی و ه ه) حرف-

لاریدور. بو حرف لوردن (آ) بر حرف نینک آلدیغه کیلسه
 آنی یوقاری تارتادور (بابا) کبی. (ی) بر حرف
 نینک آلدیغه کیلسه اول حرفنی پستغه تارتادور.
 (و) حرفی بر حرف نینک آلدیغه کیلسه اول حرفنی
 آگا تارتادور. (ه ه) حرفی بر حرف نینک آلدیغه
 کیلسه اول حرفنی اوستون اوقوتور.

تشکیل کلمات

با پا تا ثا جا چا حا فا قا نا جا حا
 چا صا ضا طا ظا کا گا لا ما وا.

هجا تشکیلی

معلم افندی لرغه!

یاش بلهغه اولاً حرف لر اوبدان یازدیریلنگان دن و کونکلیغه

یاد قیلدورولگان دن سونکره برار هجالیك کلمه لر تشکیل ایتدیرمک
کړك دور.

صاغ و صول حرف لری، خط یازمق اوچون پک زیاده لازم لیک دور
اگر برابر باله اولدن مذکور حرفلرنی اورکانماسه، سونکره خط یازمق ده
بیک زیاده مشقت چیکار، بو حرفار، بر آز آرالاش بولغانی اوچون، باله-
نینک، بو حرف لر ایله اوزون مدت مشغول بولماقی طبیعی دور که انینک
جانینی سیقار. بو توغری نی معام افندی لر نظر دقت غه آلیب مذکور
حرف لرنی تورت درس غه تقسیم ایتمک کړك و هر درس فی کیچیک کلمه لر
تشکیلی صورتی ایله اجرا ایلامک لازم دور، تا که یاش بله لر دماغ لاریغه
کسالت عارض بولماسون.

حروف متصله

ب پ ت ث ج چ ح خ س ش ص ض
ط ظ ع غ ف ق ک ل م ن ه ی.

ایضاح

بو حرفلر، خوایی صاغ و خوایی اورته حرفلر ده

متصل بولوب يازيلكاني اوچون « حروف متصله »
آتاليب دور.

مثال

(ببه) ببب (تت) تبب (جن) جنن (قَب) قَبب
(چب) چبب (گب) گبب (سب) سبب (بش) بشب
(تس) تسب (فس) فسب (پس) پسب (كس) كسب.

ايضاح

صاغ، اورته و صول حرف لوني، اولاي آيري آيري
يازديريليب، باله نينك فكريغه جاكيير قيلغان دن
سونكره، مذکور حرف لوني بر بريغه قوشدروب،
بر ايكي پچاليك كلمه لر تشكيل ايتيلمك لازم دور.

حروف منفصله

(ا د ذ ر ز ژ و)

ایضاح

اورتہ دہ کیلماکان تنہا، آلدہ و اورتہ حرف غہ متصل اولوب و سونکدہ یالغوز کیلادورغان حرف۔ لردورکہ، مذکور حرف لونی حروف منفصلہ دیلور۔

مثال

(آح) (بَد) (گز) (جد) (سَو) (لَو) (لَو)

ایضاح

معلم افندیلرغہ!

بلہ لارغہ حرفلر اوبدان تانیلیب، اینیک بیلان برگہ خطنی تانوتماق

کړک دور. چونکه یازمق او قومق دن بر آز مشکل بولغانی اوچون، ابتدایان
باله نی خط یازمق غه عادت قیلدورمق، هر حال ده فائده دن خالی ایماس دور.

حرکات اشارتلیری

(بـ) (بـ) (بـ) (بـ) (بـ) (بـ) زبر،
(بـ) زبر، (بـ) پیچ.

بو اشارتلیری، او قومق توغریسیده پک لازم لیک -
دورکه، عربچده زبرنی زیونی فتحه، کسره، پیچ فی
ضمه دیولار.

مثال

(احمد) احمد (علی) علی (حسین) حسین
(قادر) قادر (جمال) جمال (محمود) محمود (کمال)
کمال (سداد) سداد (حسینی) حسینی (حاجی) حاجی.

«س»

جزم یعنی ساکن

«س» بو اشارت نی ساکن دیولر بو حرف نی
ینه بر حرف غه توتدیرمق اوچون، قراءت ده پک
لازم لیک دور.

مثال

(گلیم) (حکیم) (قاسم) (قاسم).

درست هجالیك کلمه لو

داماد، انسان، حیوان، غلام، پاکز، شاکز،
رحیم، غفور، صبور، کریم، صائم.

« د »

—

شده

« د » عربچهده شده تورکچهده « ایکی اوقوتور »
 آتالغان اشارت دور، بر حرف نینک اوستیغه
 کیلکانده، اول حرف نی ایکی مرتبه اوقوتور.
 ترکچهده بو شده اشارتی از بولسه هم عربچه
 کلمه لر نینک تولاسیده موجودور.

مثال

حی الدین، شمس الدین، غیاث الدین، بهاء الدین،
 نجم الدین، نور الدین، سرور الدین، قطب الدین،
 جمال الدین، صلاح الدین، سجد الدین.

رسمليک کلمه لار

قَلَم، خِط يازا دورغان بو
اسباب دور.

يُؤا، قوشلار نينك چوجه چيقارا
دورغان محلي.

قوش، ايكي قنات ليك هواده
اوچا دورغان مخلوق.

حروف متصله دن ايكي هجاليك تركيب كلمات

أحمد، محمد، قبه، صبحي، لمة، جمعة، كلة،

بَلَّهَ، سَلَّهَ، مَيَّلَهَ، مَيْشَهَ، شَيْشَهَ، تَيْشَهَ، قَيْنَهَ، حَيْلَهَ،
قَلَهَ

اخطار

معالم افندیلر، ینه بر مونچه مثالار تاپیب یاز دوروب، بله لرغه مهارت

پیدا قیلدورورلر.

حروف منفصله دن ایکی هجالیك

کلمه ترکیباتی

دَامَادُ، سَدَادُ، زَكَاتُ، قِرَاعَتُ، كَرَاتُ، نِيَّاتُ،
قُبَادُ، فَرِهَادُ، فَرِيَادُ، آوَازُ، قَادِرُ، صَادِقُ،
مَالِكُ، سَالِمُ، شَاكِرُ، قَاسِمُ، سَلَامُ، كَلَامُ، مَلَالُ،
كِلَالُ، نِهَالُ، هِلَالُ

کیچک کلمه جمله لر کونلر نینک

اسم لری

بو کون، ایرته.

جمعه، شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه شنبه،

چارشنبه، پنجشنبه.

آیلر نینک اسم لری، عربی آیلر

محرم، صفر، ربیع الاول، ربیع الآخر،

جمادی الاولى، جمادی الاخری، رجب، شعبان،

رمضان، شوال، ذوالقعدة، ذوالحجه.

رومی آیلرنینک اسملری

مارت، نیسان، مایس، خریران، تموز،
 آغستوس، ایلول، تشرین اوّل، تشرین ثانی،
 کانون اوّل، کانون ثانی، شباط.

جمله لر و ممارسه

بو کون نیمه دور؟
 جمعه دور. جمعہ، مبارک و وسیله اتحاد بر
 کون دور. جناب حق، جمعہ نمازینی فرض
 قیلیب دور. نیمه اوچون ایرکانین بیلور موسیز؟
 اهل اسلام بو مبارک کون ده جامع لرغه و مسجد.
 لرغه جمع بولوب بر بولرینی کورسونلر دیب.
 بو کون شنبه دور. شنبه، هفته نینک برنیچی کونیدور.

یکشنبه، هفته‌نیک ایکنچی کونیدور. دوشنبه هفته‌نیک
 او چونچی کونیدور. سه‌شنبه تورتنچی، چهارشنبه
 بیشنچی، پنجشنبه آلتنچی کونیدور. بر هفته‌ده یتی
 کون باردور. بر کون ده اون ایکی ساعت باردور.
 بر ساعت آلتمش دقیقه‌دور. بر دقیقه‌ده آلتمش
 ثانیه‌دور.

مارسه

ایرته نیمه‌دور؟ شنبه افندم. بو کون درسینکیز
 بارمو؟ یوق افندم، ایرته درسیمیز باردور.
 ایرته دن سونکره پدینکیز کیلادورمو؟ آوت
 افندم کیلادور. پدینکیز استنبول ده نیچه آی
 توردی؟ حرمدن یانکانیده استنبول غه کیردی و آنده
 بر آی توردی.
 تولا او بدان برادر ایرته پدینکیز استقبالیغه

بارورموسىز؟ مکتبىم بارلىك جهتدن بارمايدورمن.
 پدرينكىز استقباليغە بارماسانكىز انينك كونكلىنى
 آغرىتقان بولمايسىزمو؟ يوق افندىم، پدرم دائىما
 منينك مکتبده تورماقنى و منى مکتبغە يبارماقنى
 ايستاي دور.

آيلر حقنדה مارسه

بو آى قيسى آيدور؟ بو آى مارت آيدور.
 مارت آيى سندنينك اولغى آيدور. بو آى ده اطراف
 تولا يخشى بولور. صحرالرده چمنلر و كللر آچيلور.
 قوشلار درختلرده ترنم قيلور. سولر آقار. صبانسىمى
 ايسار. طبيعت نينك تمامى گوزل لىك لرى اطراف ده
 حكم سورار.

افندى قرداشم! نىز بو آى ده قيداغ اشبغە
 مشغول لوق قيلورسىز؟ بو آيدە هر صباح ايرتەراق توروب

او يوم نينك قاشيدا كى باغچهغه باريب اول يردە چيچك
 لرنينك خوشبو يلوق آراسيده درسار يمهغه سعي قیلور من.
 اوت افندم صباح وقتي نينك شيرين و ياقيش ليك
 نسيمني ايله باغچه نينك دوشبوي چيچك لري آراسنده
 درسغه تولا اوبدان سعي قیلماق كيليشليك ايكانیغه
 من هم ايمدی ايشانديهم. انداغ بولسه ايرته بز نينك
 باغچهغه التفات قیلور موسيز؟ تولا اوبدان افندم،
 خدا ديلاسه بارور من.

موسمیلر باراسيده ايضاحات

مارت، نيسان، مایس آی لرینی اۆل بهار دیرلر،
 بو موسمده هر طرف یشیل بر باغچه ديك بولور.
 انسانلر زراعت گاه و باغچه لرده، ياش قیزلر اوی لرده،
 بله لر مکتب لرده سعي قیلورلر. هر طرف ده بر اوزگا
 خورسندلیك باره ور.

حزيران، تموز، آغستوس آی لرینی یاز دیرلر، بو
 آیلرده هر طرف ایسیق بولور، صحرالرده اوتلر قورور.
 ایکین لر زراعت گاه لر دین آلینور. قیشده یدورغان ارزاق
 و ذخیره بو آیلرده تدارک قیلینور. دهقانلر بو آیلرده
 کوب سعی قیلورلر، افتاب همه تابشی ایله اطرافنی
 ایسیخ قیلور طاغلرده قارلر ایریر، سولر تاشار،
 اریغلرده صاف و پاکیزه سولر آقار.
 ایلول، تشرین اول، تشرین ثانی آیلرینی کوز
 یعنی سونک بهار دیرلر. بو آیلرده اطراف سالقون بر
 خسته دیک تیترار، یغاچ لر نینک یشیل یفراق لری سارغایب
 توکولور، هر طرف خسته بر آدم کبی سولوب سارغارار،
 اورته لیق ساوماقغه یوز قویار، یاز ایسیغلری تمام
 بولور، هر طرف غه بر آغیرلق و حرکت سیزلیق عارض
 بولور، بو آیلر قیش نینک خبر چیسیدور، بهار شمال
 لری نینک شیرین شیرین ایسهکی، آهسته آهسته قتیغ
 ایسمک غه باشلار. تیلبهونی قرار، یفراق لری توکا دورغان

بوران لار چيقار. حيوانات لار اغيلارغە كيرمەكغە و آدم لار
 اويلريدىن چيقماسلىكغە باشلار. بو موسم سنە
 حيات نينك اولوم موسميدور. كانون اول، كانون ثانى،
 شىباط ايلرينى قيش ايلرى ديرلر. بو ايلردە آفاق
 جهان سوغوق بولور، اطراف عالم قارنينك اق چارشغى
 استيدە قالور. آدم لار اوى لرى نينك اطرافين بر كيتورلر،
 بعضا هفته لار اوتوب تاشقارى چيقماس لار، قوشلر
 يوالريده يازايچى ييغقان ذخيره لرينى ييرلر، حيوانلر
 اغيلردە سقلانور. قوى وقوزى لار سوغوقغە هيچ
 تحمل قيلماس لار. هر اوى نينك موريسيدين قرا
 توتون لار چيقار، اويلردە دائما اوت ياقيلور. ياغمورلر
 هميشە ياغار، صحن زمين سيل لردن ولاى دن يوروب
 بولماس بر حالغە كيلور. قيش سنە حيات نينك نهايتى
 بدخور و بدخراج بر كونيدور.

مخاوره

نه يرغه بار ورسز؟ باغچه ميزغه بار ورمين. اول
 يرده نيمه قيلو رسيز؟ اول يرده خوشبوي چيچك لار، يшил
 يافراق ليك درخت لار، پا كيزه سوليك كول لار و اريق لار
 بار. بو يخشي منظره لار آراسيده درسار يمهغه سعي
 قيلو رمن.

سيز نه يرليك سيز؟ كاشغريليك من افندم. كاشغر-
 نينك نه يرده و دنيا نينك قيسى قطعده سينده ايكاني
 بيلو موسيز؟ بيلو رمن افندم. اني نه يردين بيلدينكيز؟
 مکتبده بيلديم. يلغوز كاشغرن بيلمك ايله تورماديم
 بلكه دنيا نينك هر طرفي حقنده از و كوب معلومات
 حاصل قيلديم.

منكا كاشغر توغرى سيدا كى معلوماتينكيزني ايتو موسيز؟
 تولا او بدان افنديم. كاشغر بولسه بزار ايچنده

تورکان ترکستان چینی ولایتلردن بر شهر دور. بو شهر آسیا اقلیمی ده دور، بیز منسوب بولغان ترک نسلی نینک توغولغان و اوسکان اولوغ بر یریدور. ینکیحصار، یارکند، قارغعلیق، ختن، آقسو قصبه لر بو ولایت توابعدین دور. بو آلتی شهرده ایکی یاریم میلیون نفوس باردور. هواسی معتدل، سولری فراوان منظره سی لطیف، تفرافی تولامنبت دور. انده هر تورلوك حیوانات موجود دور. اورمانلری، درختلری، تورلوك تورلوك میوه لیک باغچه لری نهایتی تولادور. طاغلری هر نوع معدن لر برله تولادور. اما بو مملکت فی جهالت بلاسی اوراب آغان جهت دن بو خزینه لردن بزر فائده آلامایمیز.

تشکرار قیلامن افندم، کاشغر حقنده منکا معلومات بیوردیگیز، منینک بی خبر بولغان یورتیم دین خیلی خبردار ایتدینکیز.

مکالمه

کلینک افندم سیزغه بو پیاله چای برامن؛ منت
 دارچلیک لر قیلورمن افندم. اسمینیکز نیمه دور افندم؟
 طلعت افندی دور. سیزنینک اسمینیکز نیمه دور؟
 انوردور. بو کون آی نینک نیچنچی کونیدور
 برادر؟ شوال آی نینک بیشنچی کونیدور.

رسم لیک کلمه لر

ایضاح

قول - انسانلر قول برله خدمت ایتارلر.
 ایکی قولیمیز باردور، بری صاغ و ایکیینچی
 صول. بو قولیمیزده بش بارمق باردور، ایکی
 قولیمیزده اون بارمق باردور.

کوز - انسانلرغه جناب حق کوز

بیریب دور. اگر کوزیمیز بولماسه

ایدی خدانینک بو قدر نعمت و احسانلرینی و هم
آتا و بابالریمیزی کورماس ایدک.

آفتاب - مشرق دن صباح چیقیب دنیانی

روشن یاروتور همه انسانلر و حیوانلر

آفتاب نینک روشنلیغی غه محتاج دور. اگر آفتاب

بولماسه ایدی بیزلر قرانغولق ایچنده قالور ایدوک

و هیچ بر ایشر قیلالماس ایدوک. تمامه نباتات و حیوانات

نینک حیاتی آفتاب نینک ضیاسی برله اوسوب

پایدار اولور.

پپاله - هر کون بزلر چای قویوب

ایچا دورغان بر قچه دور. مونی آدملر

یساب نیچه یوز مینک صوملر حاصل قیلا دورلر، تجارت

تولا او بدان نرسه دور. هنر و تجارت ایکاسی بولغان

آدم لار هيچ تنك ليك كون و بچاره ليق ني كورماس .

چاينك - چاي قايناتا دورغان نرسه

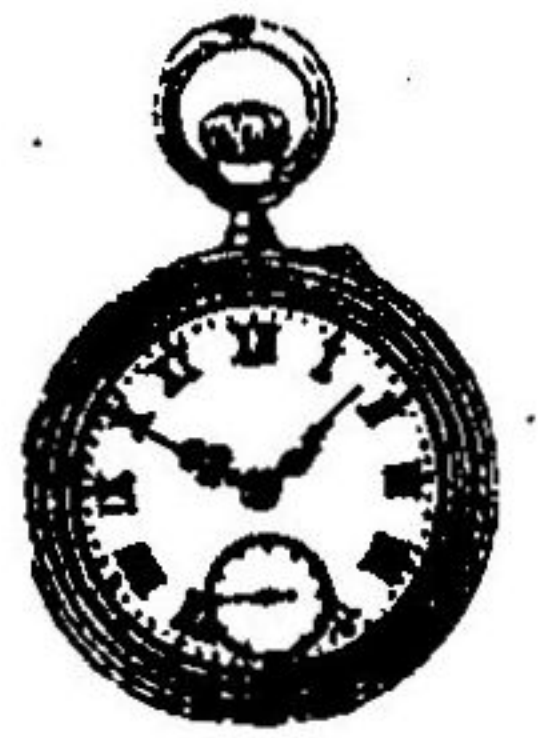

دور . بو نرسه غه انسانلر محتاج دور .

موني هم هنرمند آدم لار يسايدورلر .

ساعت - آدم لر غه وقت ني بيلدورا

دورغان بر نرسه دور . موني ساعت ديرلر .

بر ساعت آلتمش دقيقه ، بر دقيقه آلتمش

ثانيه دور . كيچه و كوندوزده يكرمه تورت ساعت

باردور كه بو وقت لرنى بزگا ساعت بيلدورار .

مترقى و مدنى ملت لرنينك همه ايش لرى ساعت

برله ، دقيقه بيله دور . دنيا دا كى همه كيشيلر غه كرك

بولغان بو ساعت اول دفعه هارون الرشيد زماننده

عرب لار طرفيدن ايجاد قيلنيب دور .

فوردون - يعنى ساعت باغى ، ساعت غه تاقا

دورغان معدينات دين يسالغان بر نرسه دور .

ساعت نينك توشوب سينماسليكى او چون

فوردون كرك دور .

بو فوردون ايجاد قیلنغاندین بری ساعت لرنینک
توشوب بوزولماقی وسینماقی بو یوزده توقسان فرق
ایتیب دور.

گل - گل خوشبوی بر چیچک دور.
اؤل بهارده آچیلور. قیزیل، آق،
ساریغ زنگراری باردور. بلبل لرنینک
مکانیدور. بو چیچک نینک صبح وقتی
منظره سی تولاچر ایلیک بولور.

جدول - جدول کاغذ
و دفتر لر اوستیغه توغری سیزیق سیزمق او چون
تولا فائده لیک بر آلت دور. بو آلت نینک بعضی سی
تیموردین و بعضی سی یغاچ دین یسالور.

ماصه - یعنی جوزه مکتب لارده معلم لر.
نینک آلدیده، تجارت خانه لارده، اوی لارده
قویولور. اوستیغه کاغذ و خط اسباب لری و اوزکا
نرسه لر قویولور. ماصه تولا کرک لیک بر نرسه در.

حيواناتغە عائد معلومات

دەۋە (تويە). بۇ مخلوق عربستاندا
 نھايتى تولادور. بۇ ۋاقىتلىق ھىزىرت
 فخر كائىنات افندىمىزنىڭ جىنك قىلغان

زىمانلىرىدا ھىزىرت لازىملىك اسبابلىرىنى تاشىرىدى.
 آچلىق ۋە سوسىزلىق ۋە طاقتلىك بۇ مخلوق دور.
 بۇلار بىر قىسىم دور. بىر قىسىم ھىزىرت، بىر قىسىم ھىزىرت
 ھىزىرت توپىسىدا. ھىزىرت توپىلىرى نھايتى تىز يورا.
 دورلار. عربستاننىڭ اوزاق ۋە سوسىز چوللىرىدا
 آسانلىك بىلەن اوتوب كىتىمك اوچون يولچىلىرى ھىزىرت
 توپىسىغا مېنادورلار. اينىك يوروشلوقى الرىنىڭ اون
 ساعىتدە يورگان يىزىنى بىر ساعىتدە قىلور.
 بۇلار اوستىدا تىرىكلىك قىلىپ تورگان آسيا قىتىمىدا
 توپىلىرى نھايتى كۆپ دور. اوزاق يىزىغا يوكلىرى اشىلار

بو تویه واسطهسی ایله یتکوزولور.

قوش - قناتلیک بر مخلوق دور. هواده اوچار،

درخت لر اوستیغه قونار. اوّل بهارده چویل چویل

سیرارلر و قیش نینک ذخیره لرینی یازده تدارک ایتارلر.

شباط و مارت ایلریده چوجه چیقارورلر. بونلر نینک

چوجهلری بار وقتیده اولامق و اولدورمق تولا کناد.

دور. مدنی حکومت لر بو ایلرده قوشلرنی اولان

اوچی لرغه جزالر بیرهلر.

سوال لر

قول نیمه دور؟ کوز انسان نینک نه یوینده دور؟

کون نه یردین چیقار؟ چاینک نیمه ایشغه یرار؟ ساعت

قیسی زمان ده یسالیب دور؟ «فوردون» ساعتغه نیمه

او چون طاقیلور؟ گل قیسی موسمه آچیلور؟ نیچه

تورلوك رنگی باردور؟ درخت لر قیسی موسمه یافراق

چیقارورلر؟ جدول نیمه ایشغه یارار؟ ماصه کیم لر
 اوچون دور ونه یرلرغه قویولور؟ تویه نچوک مخلوق
 دور؟ قیسی قطعلرده کوب دور؟ قوش لر قیسی موسمده
 چوجه چیقارورلر؟

معلم افندیلرغه!

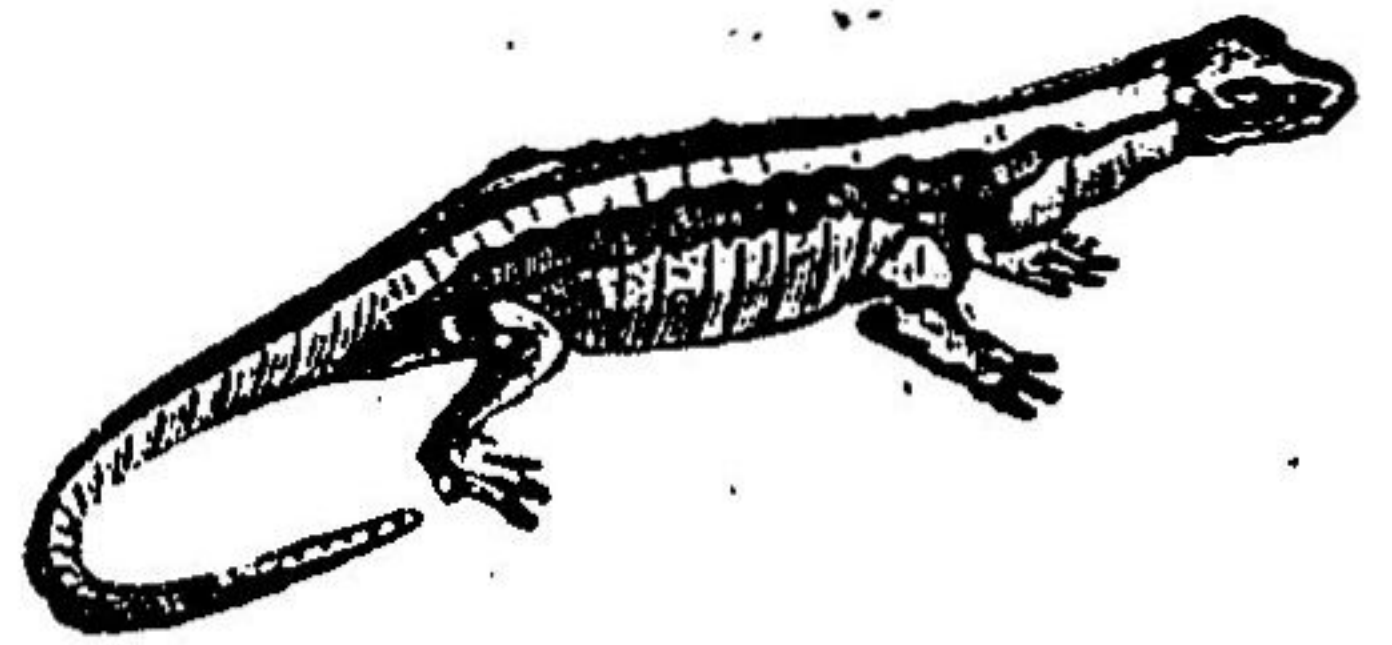
بو سوال لر بله لر دین سوریلادور و اوتکان درس لری بو صورت بیله
 و زیاده شیرین و ملایم بر تیل برله خطالری تصحیح قیلینادور.

بالیقچی قوشی - بو قوش دریالرده
 و چونک سولرده دنک کیز و کول لرده گی
 بالیقلرنی اولاب یکانی اوچون بالیقچی

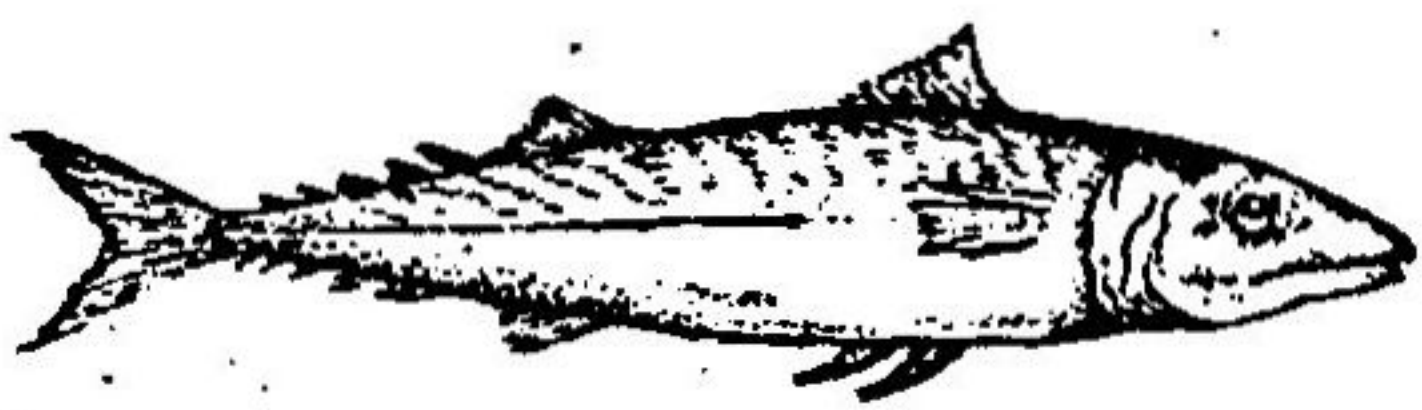

آتالیب دور. قوروق لیق ده بر جای غه قونکان وقتی ده
 دائما بر ایافی اوزره تورادور. دریاده بالیقنی کورگان
 زمان هواغه کوتاریلیب تیزلیک برله بالیق اوستیغه
 توشار. تولا اوزون غاغاسی ایله درحال بالیقنی
 آلیب کوتارور. بو طرز ایله کونده نیچه یوز بالیق
 لرنی اولار. یوواسینی دریا کنارلرنده گی درخت کاواک.

لر يغه و چيم اوتار آراسيغه ييار. بو قوشنى كورگان
باليق هيچ بر طرفغه قاچيب اوزيني قوتقازالماس.
كلر - يارليق يرلرده

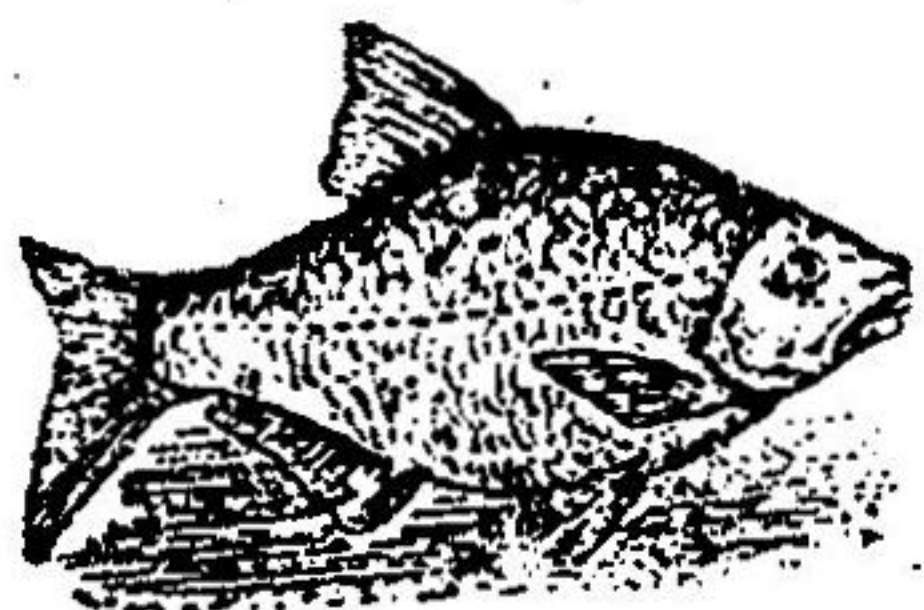
و چوللرده اوى لرنينك تام
لرنده ايسيغ جاي لرده يورا
دورغان بر مخلوق دور. كيچك لرى نينك انسان لرغه
ضررى بولماسه هم چونك لرى زهرليك و ياپشقان
بولغان لرى او چون احتراز ايتمك لازم دور. يووالرينى
طوپراق آستلريغه يسارلر. صحرالرده كيچك مخلوق لرنى
اولامق و ذخيرلرنى يمك روشى ايله تيريك ليك قيلورلر.
سوسزليكغه طاقت ليك بر مخلوق دور. فرغانه اصطلاحيده
ايچكو ايماريدور.

اوسقومرو باليغى - تولا
ياغليق بر باليق دور. اچيغ

وتوزليك سولرده بولور. بحر محيط اطلاسى بوغازلريده،
استنبول بوغازيده نهايتى كوب توتولور. توزلانيب

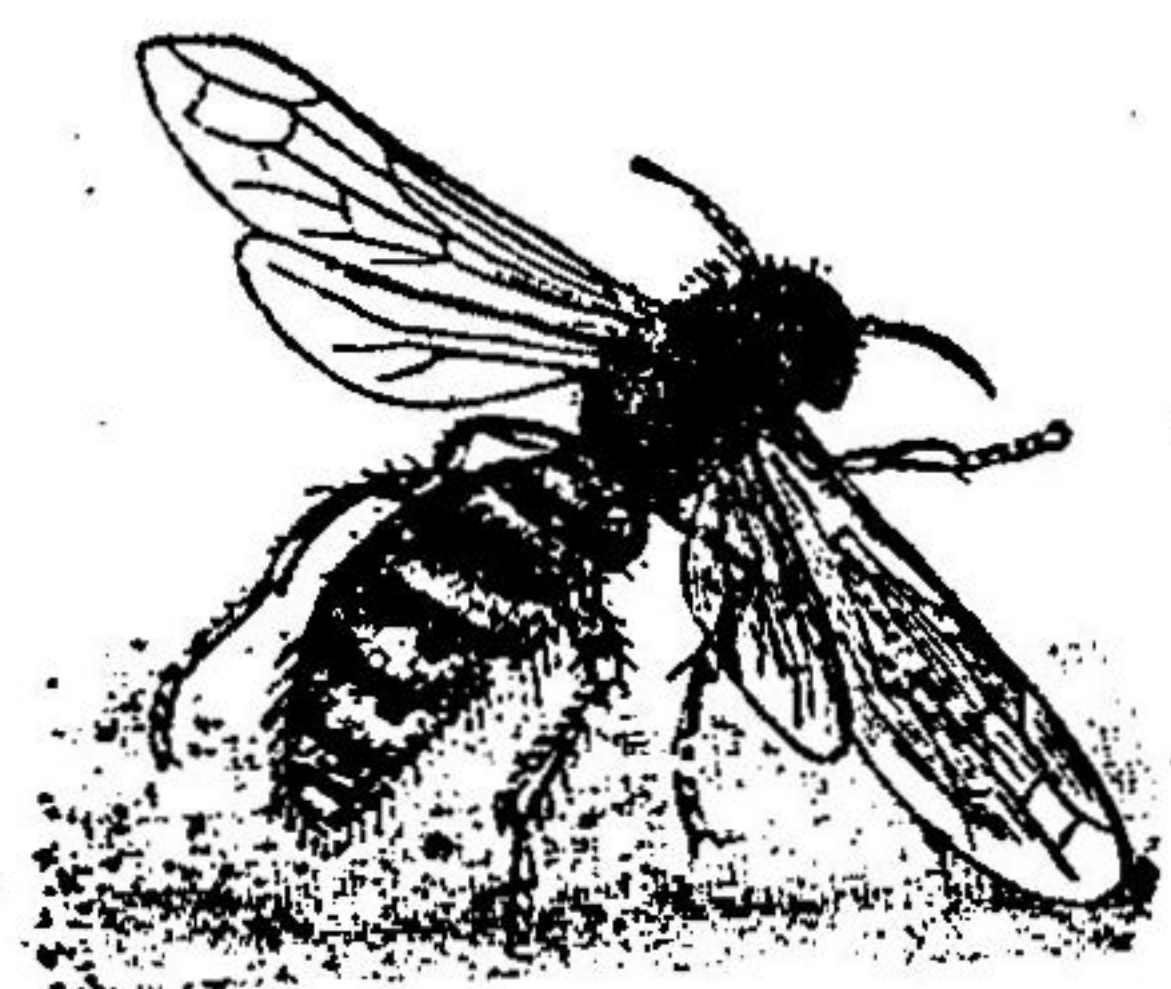
چونك تونك لرغه جايلا نادور. سونكره تولا اوزاق مملكت
لرغه يباريلور.

طاتلى سو باليغى - نهرلرده چونك
اريق لرده نهايتى كوب دور. همه تاتليغ

سولرده بولغان باليق لرنينك كوشت لرى بوش و بي لذت
بولور. خصوصا چونك كول لرده لاي لرنى غذا قيلغان
باليق لرنينك كوشت لرى بوش ولذت سيز بولغان اوستيغه
بعض خستدليك لرغه هم سبب بولور.

آرى - اشك آريسى نامى ايله
مشهور بولغان بو آرى آدم لرنى
نهايتى يمان چاقادور. رنكى قزىل

وساريغ دور. ياز نينك ايسيغ زمان لورينده تولا غوغاليق
وتيز بولور. يوواسى آلدیدن اوتكان لرنى همان چاقار.
اولغى ياغمور توشمكى ايله محو بولور. يووالريده
قويغان تخم لرى بولسه ياز كلك بيله قنات چيقاريب
اوچارار.

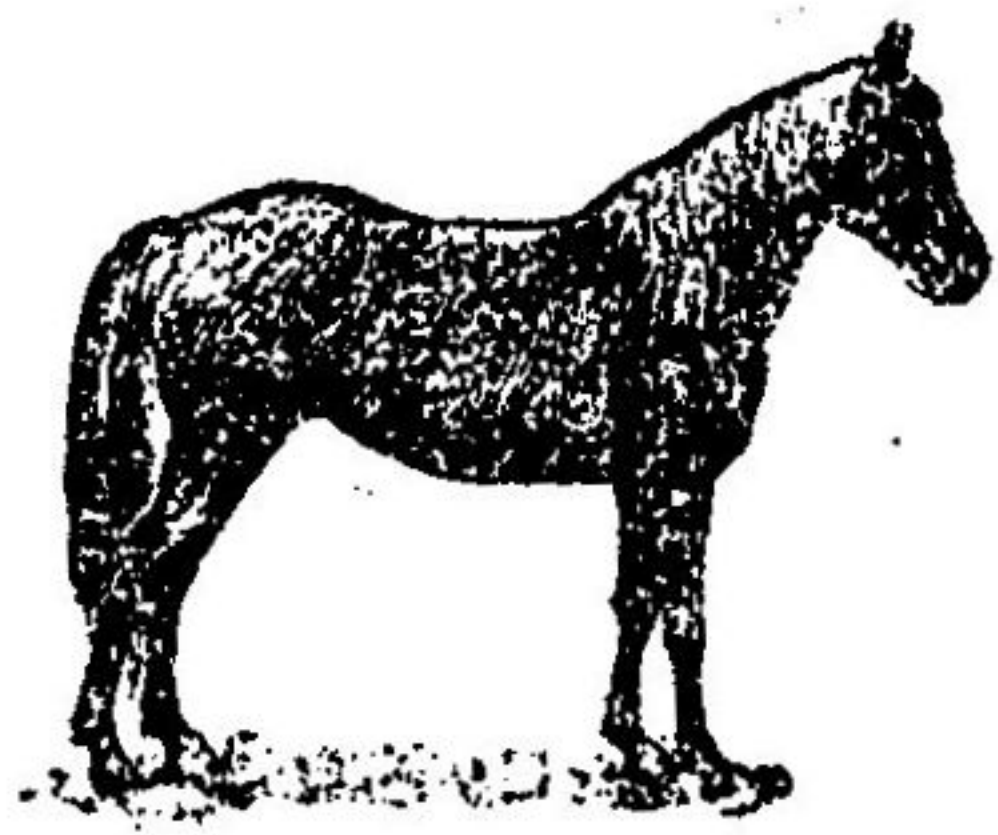
ییلان - نوعی تولا بولغان بو مخلوق
 همهسی زهرلیک دورلر. زهرلری تیش
 لری نینک آراسیده بولور. ینکیچکه بر

پرده ایچیده و تیشی نینک آستیده مخفی دور. انساننی
 تیشلا کان همان مذکور پرده یرتیلور. تیشی باتغان
 جایغه زهر توکولور. بعضا انسان نینک اولماقینه سبب
 بولور.

حصه

تیلی یمان، سوزلری درست بولماغان انسانلر هم
 بو زهرلیک مخلوق کبی دورلر. قتیغ و بی ادبانه سوزلر
 یلان نینک زهری دیک انسان دلنی کویدرور. انینک
 اوچون انسانلر خصوصا یاش بله لر خدا نینک برکان تیلی
 بوله یمان سوزلر سویلاماس لیک لازم دور.

آط - دنياده انسانلر ايچون تولا
لازم ليك و فائده ليك بر مخلوق دور.
محاربه زمان لر ينده بو آط لر طوپ لر

و اوزكا آغير نرسه لرني تارتارلر و کوتار و رلر. و کته
بابالر يمز ترك لر نينك همه تيريك ليك لری بو آط اوستيده
اوتار ايدي. مذکور حيوان اذا و جفاغه تولا طاقت ليك
دور. و هم انينك اوستيغه مينكان ايکاسی حقيدا کی
شفقت و صداقتی دقتغه لایق دور. يورتيمز و قطعه ميز
آسياده هنوز حیات ابتدائيه ده تيريك ليك قيلغان جهت
دين آطلرغه بولغان احتياج نهايتی کوب دور. عربستان ده
آسياده خلق تماما آطلرنينك وسائط نقلیه سيغه قتيغ
محتاج دورلر.

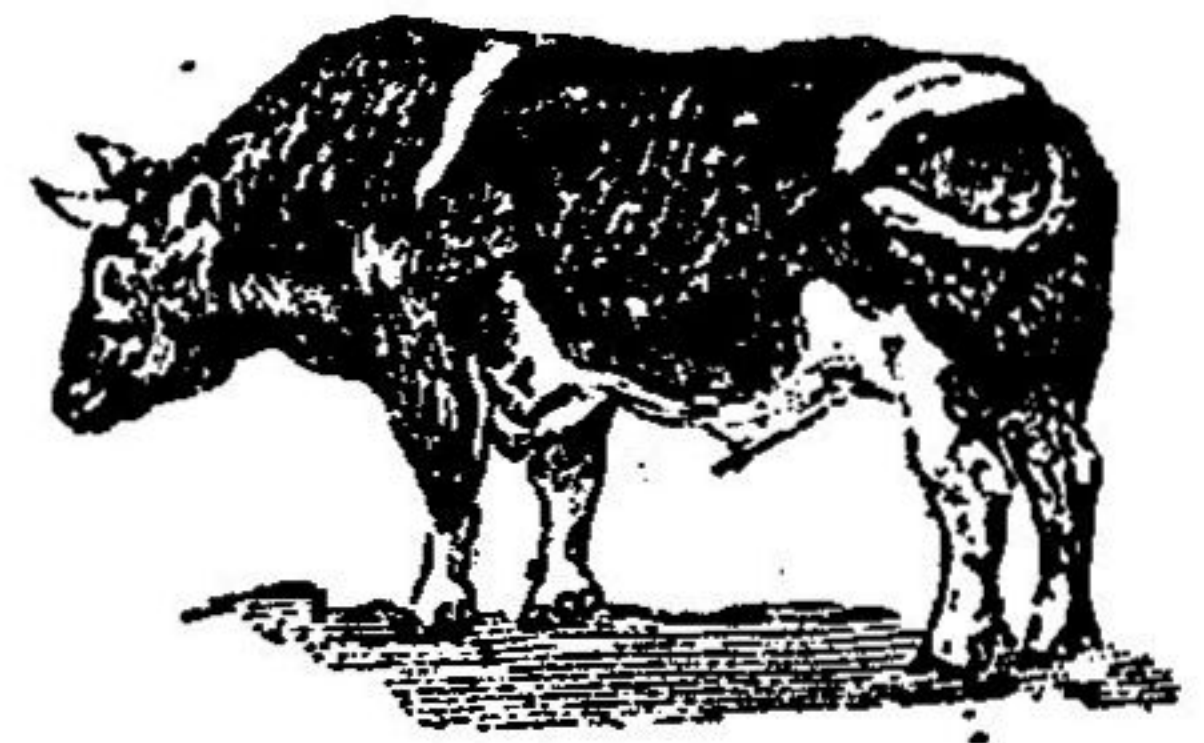

ايشك - بو هم آدم لرغه تولا لازم ليك
بر حيوان دور. مذکور حيوان ايله
يوك لر تاش-يلور، زراعت گاه لرغه
طوپراق لر يتکوزولور. اوزاق جای.

لردن يوك نقل و سوق اولونور. حيوان غير ناطق بولسه
هم تولا حساس بر مخلوق دور. انسان لرنينك سوزلريغه
كوره حركت قيلور. عربستانده خصوصا مدينه منورهده
تولا كوب بولا دور. انگليزلرنينك قوليدده بولغان بحرسفيد
دينگز پيداگي قبريس اطه سي نينك ايشك لري هم شهوز
دور. الر تولا ايگيز و كوب يوروش ليك بولورلر. طهران
تفليس و بخاراده هم بو ايشك لركوب بولا دور. عجمستان
ايشك لري نينك بويلري قيسقه وليكن يوروش لري
زياده دور. كاشغرده ايشك لر تولا بولور. و دهقان لرنينك
ايش لري ني برجا كلتورور ايسه هم يوروشى هيچ
يوقدور. همه سي تنبل و آغيردورلر.

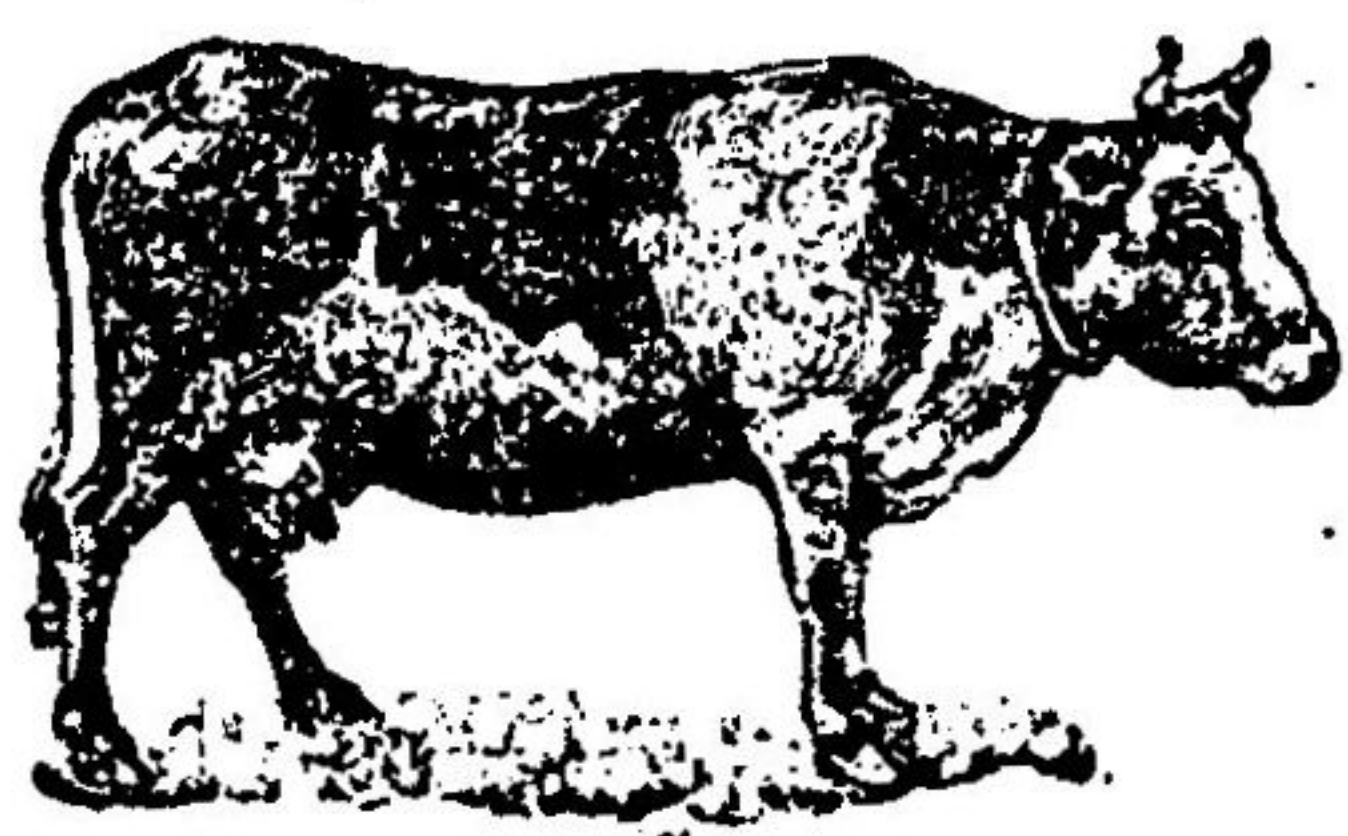
اوکوز - چونك و آغير طبيعت ليك

بر مخلوق دور. بو مخلوق ايله ترقى
ايتماكان مملكت لرده زمين ني حيد

ايدهرلر. بولونينك طاغ اوکوزى ديب بو قسه ي باردركه
اگر انسانلر طاغ اوده مذکور مخلوقغه اوچراسه لر

اينىك وحشى هجوم لرنىدىن اوزلر يىنى كوب زور بوله قوتقا زالاورلار. بو مخلوق خصوصا امرىقا جىلكل لرىده آسيا طاغلارىده كوب بولورلر و نىچە يوز عددىدىن مركب گله لرى بوله كىزارلر. بو سونىك زمان لرده اوچى-لرنىنىك صنعت و مهارت لرىدىن اوزلر يىنى اولومدىن پىك آسان قوتقوزالماس بولدىلار. بولرنىنىك تىرى لرى مقبول و معتبر دور. اياغ لرىمىزغه كىكان كفش لرنىنىك آستقى چرم لرى مذكور مخلوق نىنىك تىرى لرىدىن يسالور. اوروپاده نىچە مىنىك تىرى فابرىقه لرى موجودر. اوچىلر اوروب قولغه كىلتوركان طاغ اوكوز لرى نىنىك كوشت لرىنى توزلايدورلر. و تىرىسىنى هم فابرىقه لرغه ساتماق صورتى ايله نهايتى كوب آقچه حاصل قىلادورلر.

اينىك- بو مخلوق تولا فائده- لىك دور. انسانلارغه غذا بولغان سوتلر اينىكدىن چىقارىلور.

دنیازینک اینک مشهور اینک لاری اسو چره، اسوچ و نورچ
و مصر مملکت لرنده دور. آدیسه نینک هم اینک لاری
تولا مشهور دور. مذکور اینک لاری ایره و اخشام

ساغیلکان ده اوتوز کیلو سوت برورلر.

لوزان پنیری.

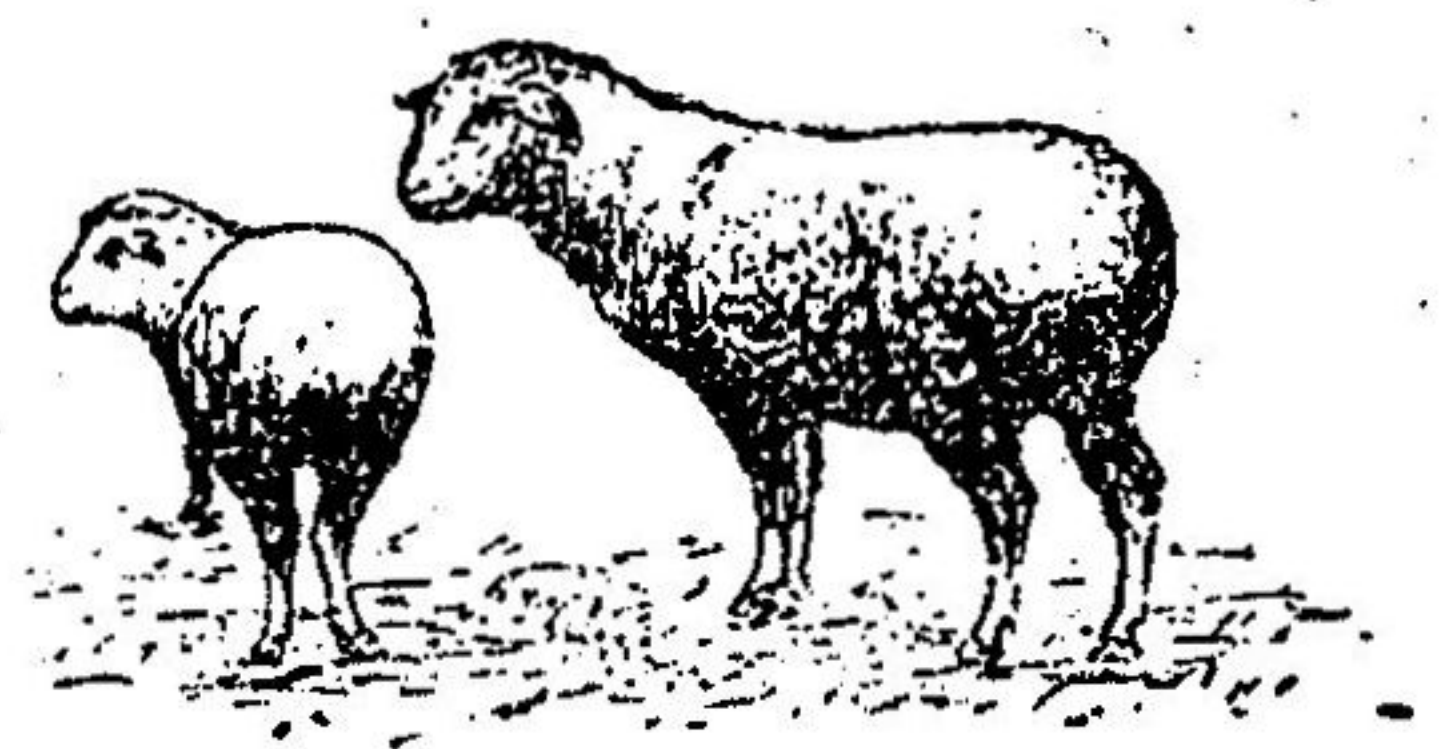
اینک سوتیدن اسو چره لیک لاری لوزان

پنیری دیب بر قسم پنیر یسارلر که بو پنیرنی یساغان
فابریقه لاری هر کون نیچه یوز مینک کیلو سوت استعمال
ایتارلر. بو پنیر آوروپالیک لرغه تولا مقبول دور.
هضم نی آسان قیلور.

قوی - کوشتی لندین، سوتی

فائده لیک بر مخلوق دور. بولر

تورکیا مملکتنده آنا طولی ولایت

لریده نهایتی کوب دور. یونک لاریدن لباس، سوت لاریدن

پنیر، تیوریلاریدن پاپوش یسالور. بولر مارت آیده

قوزیلایدورلر. قوی لاری اصیل ایسه ایکی قوزینی بردن

عالمغه کیتورورلر. قوی لرنی قیش سوغوقدن محافظه

ایتمک لازم دور. چونکه سوغوق غه طاقت قیلا لماس لور.

گچی - یعنی ایچکولرنینک هم یونک لریدن البسه یسارلور. سوتلری پینر قیلماقغه صالح دور، کوشتلری هم ییلور ایسه هم قوی کوشتی قدر لذیند ایما.

سدور. ترکیانینک انقره نام لیک ولایتیده بو مخلوق لر نیچه میلیون لر موجود دور. البسه فابریقه لریغه نیچه آی لر متمادیا یونک لری نقل و سوق اولینور. بولرنینک طاغ ایچکو دیب بر قسمی باردورکه الر طاغ لرده ایکاسینز بولوب یورورلر. انسان لرغه انس آلمان او چون تولا وحشیدورلر. قیرلیک قیالر، او چورمه یارلیک لر ایگیز تیپه لر اوستیده سکرارلور. تیورناق لریده ماده مغناطیسیه موجود ایمش کبی انسان نینک عقل و فکر یغه حیوت بولا دورغان روش ده جهنمی او چورمه لیک لردن تیز یورمک طرزی ایله مرور ایتارلور. اوچی لر بو مخلوق لرنی تولا اولایدورلور. تیوریلری فابریقه چی لرغه

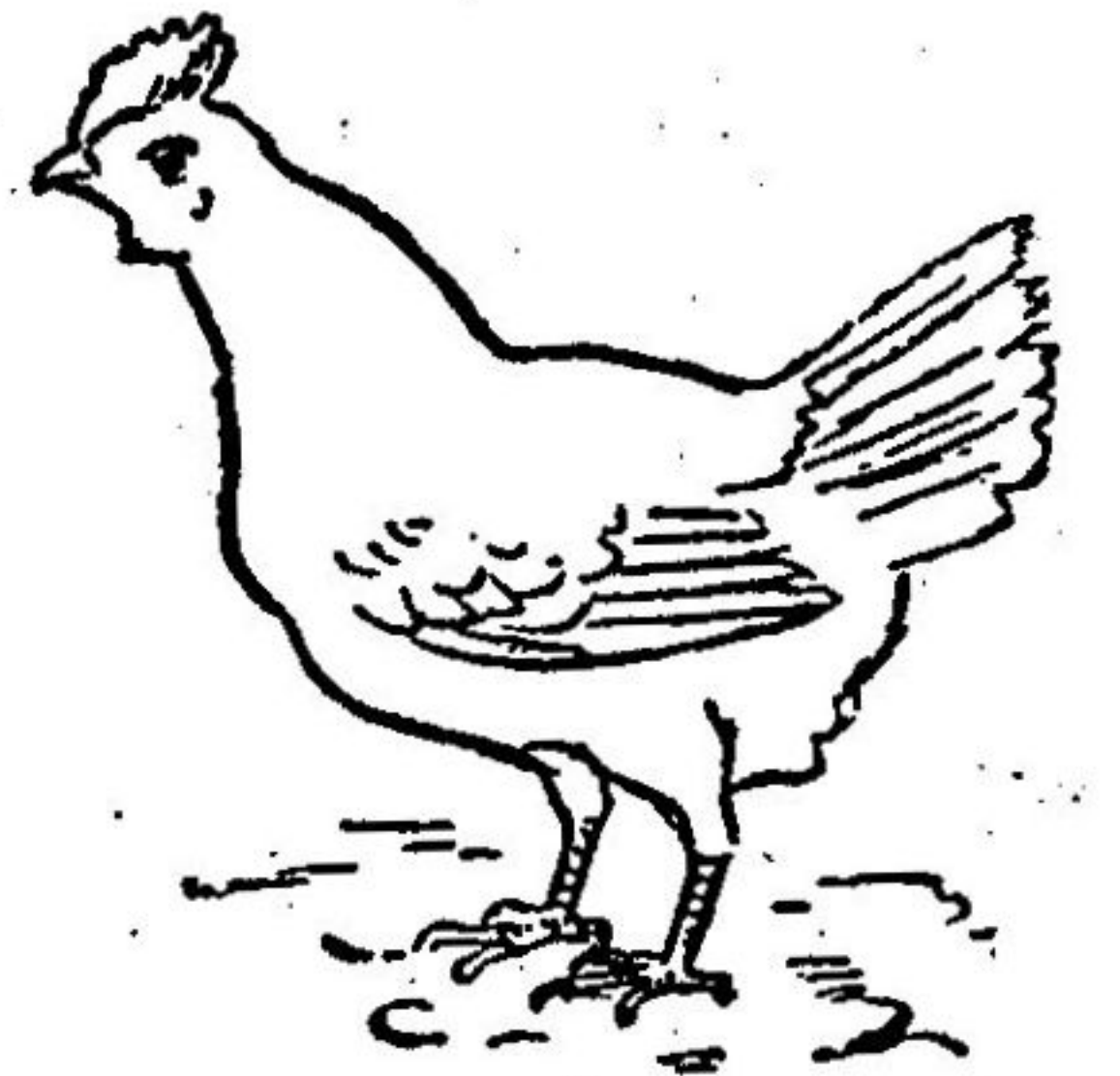
تولا مقبول دور. قول ایچکولاری نینک تیریلریدن هم
یومشاغراق تیریلری باردور.

خروس - اوی لرده بولونور. قیزیل
قاره، آق رنک لیک لری باردور. صباح لار
تولا ایرته توروب اوی اهلی نی یاقیم.

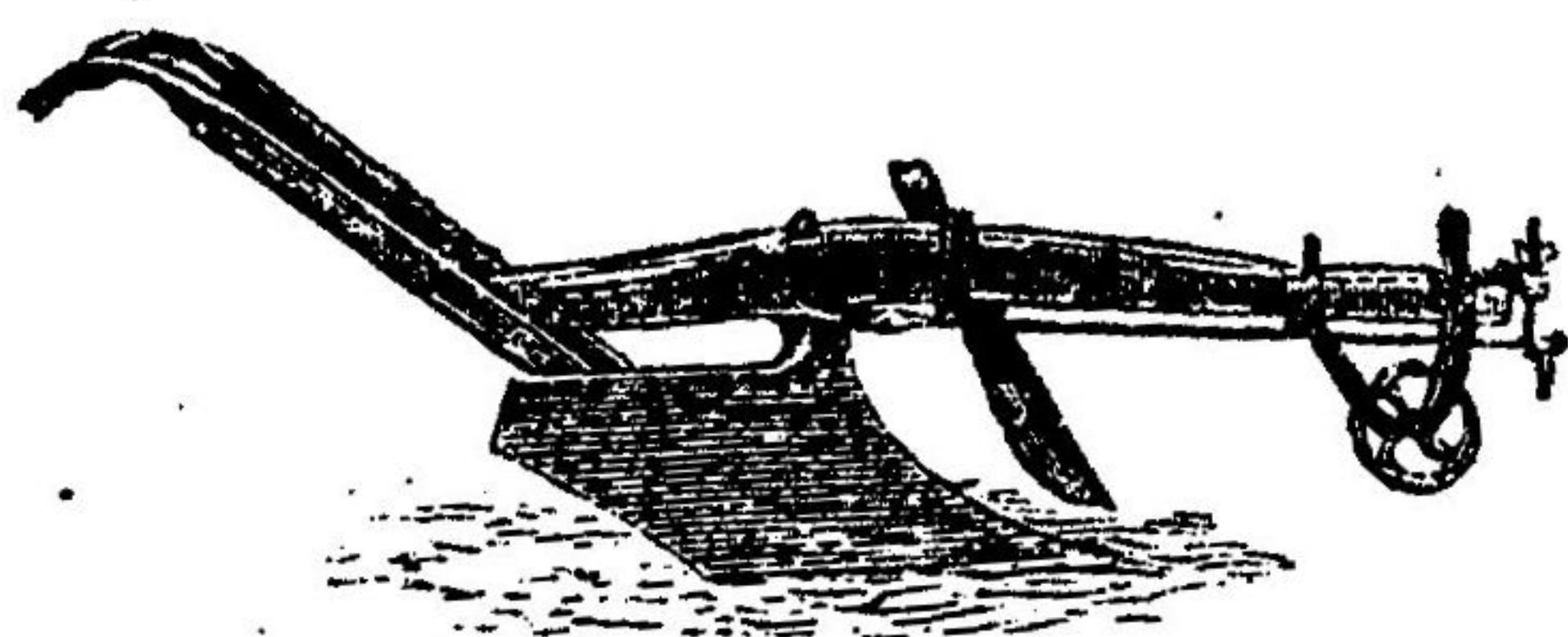
لیک دلکش آواز ایله اویغاتار. یاش بله لار اول
خرمس اوازی ایله اویقودن توروب درس لر یغه سعی
قیلماق لری لازم دور. چونکه انینک قوفور یقو، قوفور یقو
صداسی محض بله لونی اویقودن ایرته راق اویغاتمق
ایچون دور.

طاووق - کتک لرده باقیلا دورغان
فائده لیک بر حیوان دور. هر کون
تخم قویار. تخم ده تولا غذالیک
بر ماده باردور. طاووق لرغه اوبدان

دان بیریلسه هر کون توغقان تخمی چونک و فائده لیک
بولور. خروس بولماسه طاووق لار تخم قیلماس لار. یوغان

طاوق نینک قیلغان تخم لری بر یوغه یغیلیب باسدیر.
 یلسه یکومه بر کون دن کین کچیک و تولا سویم لیک
 چوجه لر چیقار. یازنینک ایسبغ کون لریده اون سکز
 کون ده طاوق نینک چوجه چیقارگانی واقع بولوب دور.

صپان - بوللیق، کاشغر چه - بوقورسه

چردار

آرپه

بغداي

حاوج

مدنی و مترقی مملکت لارده ایکین ایکا دورغان زمیننی
 بخارات ایله حرکت قیلا دورغان ماشینه لر و تیموردن
 قیلینغان صاپان و یول لیق لار ایله حیدارلر. اوکوزلر نینک

آغیر حرکت لری ایله اون کونده حیدالا دورغان بر
 زمین مذکور یول لیق لر و ماشینهار ایله بر کونده
 حتا که تورت بیش ساعتده طیار بولور. اوروپا
 مملکت لریده اوکوز لر ایله حیدالا دورغان هیچ بر
 تاریلغی یوق دور. ایکیین جای لرنینک اوکوز لرغه احتیاجی
 آنچه آسیا مملکت لریده قالیب دور. بخارات لیق ماشینه
 و تیموردن قیلینغان یو حید ایدورکاش اسباب لر
 زراعت گاه زمین نینک توفراغی نی تیز ایسکیتمایدور.
 وهم دهقان لرنی یاردیرمایدور. اوکوز لر بولسه زمین نی
 تیز بوزادور. بولغان حاصلی برکت سیز بولادور.

